

1939-03-18

AFSENDER

Johanne Christine Larsen

MODTAGER

Astrid Warberg-Goldschmidt

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Da

Dateringsbegrundelse:

Datoen er skrevet øverst s. 1

Generel kommentar:

I sommeren 1938 aftalte England, Frankrig, Italien og Tyskland, at området i Tjekkoslavakiet kaldet Sudetertyskland indlemmedes i det tyske rige som en lydstat (der boede mange tyskere i denne del grænsende ind mod det tyske rige). Den engelske premierminister Chamberlain udtalte ved hjemkomsten til London de berømte ord "Peace in our time"). - 5. marts 1939 angreb Tyskland resten af Tjekkoslavakiet. Snart drev forfølgelsen af de sudetertyske jøder og arbejderbevægelsen dog en del på flugt, flest til Tjekkoslavakiet (Kilde: Lex. dk).

Albrecht Warberg blev født 7. marts 1839 på gården Ensomhed i Heden på Midtfyn. Han blev begravet på Hillerslev Kirkegård.

Egelund eller Lundgaard, Lumbyvej 56, Lumby. Oprindelig en tvillingegård (matr. nr. 6a og 7a) (Kilde: Arkiv.dk).

Lars Christian/Laders og Marie Balslev boede 1929 til 1958 på Erikshaab (Alhed Larsens og hendes søskendes barndomshjem).

Kirkelaugnet: Der menes formodentligt en bygning/et laugshus ved kirken, oprindelig benyttet af et håndværkerlaug/lav/sammenslutning. Diatermi: Kortbølgebehandlinger i form af lokal varmebehandling, af bl.a. gigt- og muskelsmerter (Kilde: Lex.dk).

Afsendersted:

Lindøgaard pr. Dræby St.

Afsenderinfo (lakstempel, adresse m.m.):

Adressen er skrevet på kuvertens

bagsideWarberg-

Modtagersted:
Bakkevej 12 Hareskov St.

Modtagerinfo (udskrift, tilskrift m.m.):
Adressen er skrevet på kuvertens
forside

Omtalte personer:
Lars Christian Balslev
Louise Brønsted
Thora Cohn
Aksel Dydensborg
Adolph Larsen
Andreas Larsen
Jeppe Andreas Larsen
Johannes Larsen
Else Larsen, Else, Andreas Larsens
kone
Axel Müller
Otto Emil Paludan
Ellen Sawyer
Adelheyde Syberg
Ane Talbot
Maria von Sperling. g. Balslev
Albrecht Warberg
Laura Warberg Petersen

Arkivplacering:
Kerteminde Egns- og Byhistoriske
Arkiv, BB0600

Trykt udgave:
Nej

Proveniens:
Testamentarisk gave til Østfyns
Museer fra Laura Warberg Petersen

DOKUMENTINDHOLD

Axel Müller har været syg.
Johanne og tre af hendes søstre har højtideligholdt deres fars 100årsdag. De kørte først til Heden Kirkegård og besøgte Adelheyde/Mimi Sybergs grav. Derefter fik de middag på gården Erikshaab. Der var en dejlig udsigt gennem haven, som var blevet ryddet. Efter maden tog selskabet til Hillerslev Kirkegård, hvor de trimmede Albrecht Warbergs gravsted og plantede blomster samt lagde krans på den samt på Otto Emil Paludan/Pallams grave. De sluttede med kaffe på Erikshaab og kørte så til Kerteminde, hvor de spiste hos Johannes Larsen med familie.
Johanne får lysbehandlinger i sin tå.

TRANSSKRIFTION

[Håndskrevet på kuvertens forside:]

20 Marts 1939
(om Fars 100 års Dag)
Fru Warberg Müller
Bakkevej 12
Hareskov St.
" tirsd. " 23-1-07.

læst lørd. d. 17-9-05.

[Håndskrevet på kuvertens bagside:]

Lindøgaard pr. Dræby

[I brevet:]

Nu ogsaa Jøderne i Czeckos! 18
marts 39

hvor er det snart forfærdeligt
og det arme Land.

Kæreste Dis!

Endelig faar jeg fat paa Brevet til dig, saa meget har sinket mig, Bibbe været daarlig nogle Dage af Forkølelse og mine Sygehusture trætter og distraherer mig –

Tak for dit Brev! Det var rigtig nok sødt af dig at skrive straks efter, du kom op. Hvor trist dog med al den Sygdom hos Jer; hvor saadan en alvorlig Mavesygdom dog maa have taget paa Axel, der er ikke saa mange Kræfter at tage af. Gid han dog nu maa være over det; da du skrev havde han endnu 38⁵, det er dog høj Feber. Og hvad for en Slags Mavesygdom kan det dog have været naar det smitter – du skrev, han havde smittet dig, er det ikke snarere to Virkninger af en og samme Aarsag? Siger Doktoren ikke noget om det? Alm. Mavedaarlighed smitter jo ikke. S.u.

Lad mig straks gaa i Gang med at fortælle dig om Dagen. Den blev en dejlig Oplevelse. Kl. 10½ ankom en stor Bil med Chr. Lugge og Elle; jeg blev læsset og vi gled. Min første Bemærkning var: Jeg synes I er noget blomsterløse”, der var neml. ikke saa meget som et Blad at se i Bilen; men de trøstede mig med, at hele Magasinet var fuldt. Vi havde saa en yndig Tur derned, Solskin med enkelte Haglbyger. Vi var i saa god Tid, at vi kunde tage op paa Heden Kirkegaard og se til det gamle Gravsted – havde jeg vidst det kunde jeg have haft Vintergækker med til Tante Minnis Grav, jeg havde en Krans med til Fars, den kunde jeg jo ikke dele; jeg havde ikke bundet den selv, vi havde nok Gækker og Krans men ingen Grønt og det er jo lige saa vigtigt. Vi tog lige til Erikshaab, hvor de jo ventede os til Middag Kl 12; ved ”Stenten” i Hestehaven stod Elle og Lugge af og gik gennem Skoven, L. har jo ikke set den i mange Aar. Jeg advarede dem mod Bækken, men de kom da paa en mystisk Maade over, der var jo meget Vand alle Vegne dernede. Flaget vajede paa Erikshaab, L. og Marie stod smilende og søde og Haven og Omgivelserne var så hægede som de paa nogen Maade kunde være

2

Der var varmt og henrivende. Så indløb Elle og L. og vi gik ind til en lille fin Middag; Suppe jævn m. Rosenkål, en dejlig Kalvesteg samt Jaffa Appelsiner, Rødvin. Laders holdt en nydelig Tale for Fars Minde – hvor har alle Mennesker dog holdt af Far. Vi var alle sammen saa glad [”glad” overstreget] glade og tilpasse og saa festligt stemte; Elle sagde, at hun tudede uafbrudt, hun faar det jo let ved saadanne Lejligheder. De var saa oplagt glade ved os. Efter Kaffe og Cigarer gik de en Tur i Haven, jeg blev inde og havde [”havde” overstreget] saa ud gennem Havestuedøren. Der er hugget en Del i Efteraaret, saa man overalt har de skønne Omgivelser ind paa Livet: Aaen, Engene, Markerne overfor der skraaner op ad Lyndelse Kirke, Egelund – du ser det hele for dig. Jeg havde en af Agrarens Støvler paa, saa jeg gik helt godt. Der var Plads i Dydenborgs store Bil til os alle, saa L. og M. kom med paa Kirkeg. Der laa din dejlige Krans og straaledede foran Pladen – ja det ved du jo fra Billedet, Tak for det. Der var pænt, men det faldt os ikke ind, at der var gjort særlig rent til Dagen. (Saa pænt af den gode Sognefoged) Laders tog alle de grimme visne Mahognibuske el – ret. Pinde bort, han kunde brække dem af. Chr. havde Tulipaner med Knold med; dem plantede hun hele Vejen uden om Bænken – du forstaar i Kanten der. Elle havde bundet et Kors, Puf en henrivende lille Krans med Violbuketter, Lugge have flere Sammenplantninger i aflange Trækasser med alskens Foraarsblomster og saa min Krans, det hele var nydeligt – ja meget smukt; vi hentede en

Rive et Sted og rev efter os – d.v.s. Laders; han besørgede med kyndig Haand alt det korporlige Arbejde. Chr. og Lugge havde Krokus med som de plantede paa Pallams Grav. Mens vi var der, skinnede Solen (efter en stærk Byge, som vi tilbragte i Bilen inden vi stod ud) saa smukt og varmt og Kirkelaugnet saa pragtfuldt ud

3

med saa meget Vand, at det næsten var en Sø. Det hele var en vidunderlig Oplevelse. Jeg var saa glad ved, at Chr. og Lugge øjensynlig var saa glad ved Laders og Marie, de faldt saa godt sammen.

Der var dækket fint Kaffebord i Havestuen, da vi kom tilbage, men vi trak snarest efter Kaffen ind i Dagligstuen ved d. varme Kakkelovn.

Ved 5 Tiden drog vi af til Kjertem. hvor vi fik dejlig Aftensmad hos Lases og en hyggelig Aften bagefter med megen Røg og Diskuteren

Verdenssituation. Puf kørte mig hjem og saa var det forbi. En herlig Dag.

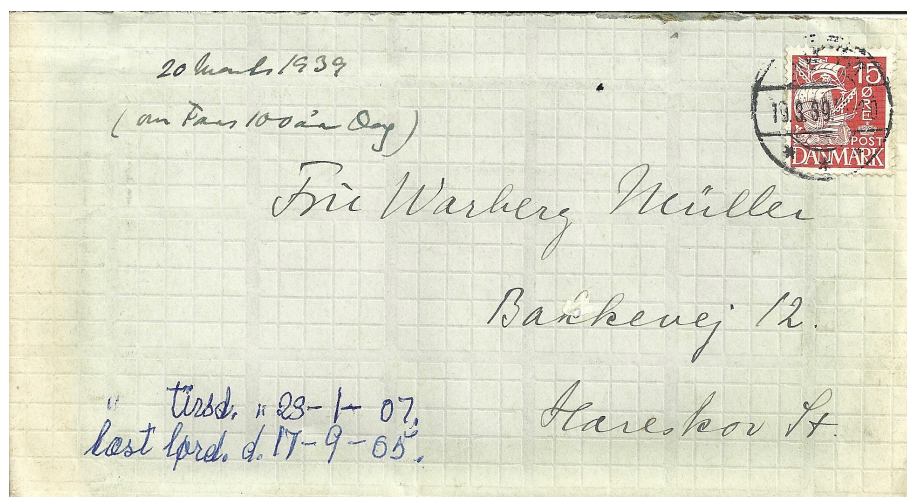
Jeg tager hver anden Dag ud paa D ["D" overstreget] Sygehuset og faar diathemibehandl. (Lys paa Taaen). Det hjælper godt synes jeg, men er jo baade dyrt og besværligt for os; køres op og hentes v. Bilerne. Men naar det bare hjælper, kommer vi jo nok over det.

Nu er Tiden omme, søde Dis, vil du nøjes med dette.

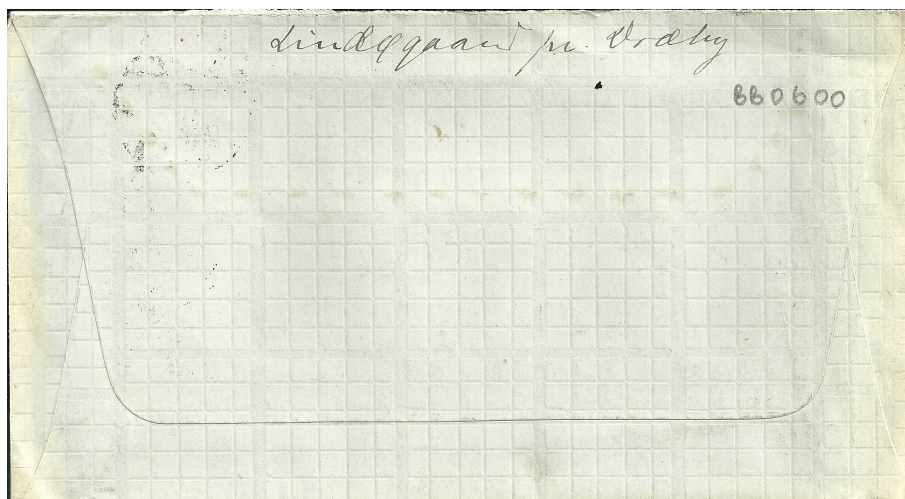
God Bedring!! Kærlig Hilsener! Din Junge

KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

**KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE**
NY CARLSBERGFONDET

Må opaa fæderne i Gækkost! 18 Marts 39
Ligesom det snart forældelig
og det arme Land.

Kæreste Lis!

Endelig faar jeg paa paa Brevet til dig
saa meget som vinket mig. Bibbe
været daarlige nogle dage af Farkælles
og mine Sygelidelse trækker og dis-
traherer mig.

Tak for dit Brev! Det var rigtig nok
sigt af dig at skrive straks efter, at
du kom op. Hvor trist dog med al den
Sygdom hos jer, hvor saadan en alvor-
lig Mavesygdom dog maa have taget
paa Axel, der er ikke saa mange kræfter
at trykke af. Giv ham dog nu maa være
mer det, da du skien havde han endnu
38°, det er dog høj Fieber. Og hvad for en
Plag. Mavesygdom kan det dog have været
naar det smittede - du skien, han
havde smittet dig, er det ikke mærkere
to Virkninger af en og samme Årsag?
Lige Doktorer ikke noget om det? Altså
Mavesygdom med smitte er ikke. I. u.

Sad mig straks gaa i Gang med at for-
tælle dig om Dagen. Den blev en dejlig
og levende. Kl. 10 $\frac{1}{2}$ ankou en stor Bil med
Chr. Lauge og Elle; jeg blev læst og viftet.
Min første Bemærkning var: jeg synes

660600

J er noget blødsulæse, der var uenig
ikke saa meget som et Blad at se i
Bilen; men de trøstet mig med, at hele
Magasinet var færdigt. Vi havde saa en
yndig Tårn deinet, Salokien med enkelte
Slagbygger. Vi var i saa godt Tid, at vi
kunde tage op paa Heden Kirkegaard
og se til det gamle Graustet - havde
j vi det kunde j have haft Videre
gække med til Tante Minnis Grav, j
havde en Kraus med til Faro, den
kunde j jo ikke dele; j havde ikke
kunde den selv, vi har nok Gække
og Kraus men ingen Grønt og det er
jo lig saa rigtig. Vi tog lige til Erik
haab, hvor de jo ventede os til Mid
da, Ke 12; det Skuten i Hestebanen
stod alle og sugge af og gik gennem
Kroen, s. har jo ikke set den i mange
Aar. j advarede dem mod Bakken, men
de kom da paa en meget tærk Maade
men, der var jo meget Vand alle Vegne
deinde. Fløjet vajer paa Erikhaab,
s. og Marie stod smilende og lidt af
Slaven og Pruguelerne var saa ked
get som de paa nogen Måde kunde være

2.

Der var varmt og heurivend. Saa vi
lald alle og d. og vi gik ind til en lille
fin Middag, Suppe, ja vi m. Roserkaas,
en dejlig Kalveskeg samt Jaffa Appel
viner, Rådvin. Saders haelt en nyder
lig Tale for Fars Minde - hvor hai alle
Mennesker og haelt af Far. Vi var
alle sammen saa glade og til
passe og saa festligt Stemte, alle
sagde, at hun lidede uafbrudt,
hvor saa det jo let ved saadanne
dejligheder. Der var saa glade og glade
net so. Efter Kaffe og Cognac gik de
en Tur i Haven, ja blev inde og laest
saa ut gen. Haverindoen. Der er
huggel en del i Efte aaret, saa man
meralt har de skonne Om giuelser
int paa Linet: Aasen, Eugene, Markens
overfor den skraane og at Lyndelne
Kirke, ligger ind - der ser det hele for
dig. ja, haub en af Agraens Støben
paa, saa j gik helt godt. Der var
Plads i Lydenborgs store Bil til os alle,
saa L. og M. kan med paa Kirke og.
Der laa der dejlige Kraner og staa
ledet foran Pladen - ja det ved du jo

BB0600

fra Billedet, Tak for det. der var
pant, men det faaet is ikke ind, at
der var gjort saet, rent til Stagen.
(Saa pant af den gode Sagnesagt)
Ladens bog, alle de grimme visne
Mahognibeske el-ret. Pinde bort;
han kunde brække dem af. Chi.
haude Tulipaner med knaet ned, den
plantede him hele Vejen uden om
Banken - der fastaa, i Kanten der,
elle haude hundel et Ross, Puff en
hemmeværd, lille Kraus med Nial-
buketter, stige haue flere Saen-
menplautninger i aflange Makas-
sa med alskens Forsaerklouster
og saa mine Kraus, det hele var Ny-
deligt - ja meget smukt, vi hentede
en Rine et Stet og der efter vi - d.s.s.
Ladens, han besiget med kyndig Haand
aet det koportige Arbejde. Chi. og stige
haude Krakis med saa de plantede
jaa Pallanus Gras. Mens vi var
der, skinnede Salen (efter en stak
Byge, saa vi tilbragte i Bilen inden
vi skat ind) saa smukt og varmt og
Kirkebaugnet saa pragtfuldt ud

3

med saa meget vant, at det
næsten var en Sd. Det hele var en
vidunderlig Oplevelse. Jeg var saa
glad ved, at Chr. & Sidsge Jensen
var saa glade ved Saksen & M; de
gjætt saa godt sammen.

Der var dogked pind Kaffebar i
Havestuen, da vi kom tilbage, men
vi trak mest efter Kaffe i
Dagligstuen ved d. varme Kakkelovn.

På 5 Tiden drog vi af til Njebem.
hva vi fik dejlig Aftenmad hos
Kares & en hyggelig Aften begynder
med megen Præg & Diskuterer Videns-
situation. Puf kiste mig, Ljine & saa
var det forbi. En helig Dag!

Jeg tager hvideanden Dag mit paa
Lygelighed & faar di Athemi bekræft.
(dys paa Taarn) Det hjælper godt
synes jeg, men er jo baade dyrt &
besværligt for os; køber op & hentes v.
Bilerne. Men naar det bare hjælper,
kommer vi jo nok over det.

Mi er Tiden aarve, rids dis, vil der
nåes om! dette.

Get Bedring!! Kærligst Hilsener! Din Jenny

BB0596

ikke skal holde sig det eller at det skal ske
Barnet. Blikke trøster mig med, at det er jo
Naturens Vark, at him er blevet saadan
og saa maas Naturen vel ogsaa indrette
det, saa Barnet ikke tager Skade. Det stikker
lille Barn, det er jo Alfa og Omega i alle
Tragedien.

Bedde og duge har været i Hjem. hos Elle
og jo tog derud en Formiddag, det var morsomt
at det varke saadan en Glæde hos dem at se
os; de skulde om Efterm. paa en lille Bil-
tur til Hindsholm og det blev en dejl. Tur.
Lige for man naar Modtor ligger der paa
høje Høi og en lille Skov, kan de kunde
det? der tog vi til og der var vidunderligt,
men Engene hos Skoven gik vi ud til Stranden
og var oppe paa en smagtig Bakkekant,
hvis yderste Grænse med Vandet stadig
adig og af Bølgerne og hvorfra vi saa
Sjælland Rygt, saa klar og sønne. Vi sad
saa lidt i Udgangen af Skoven, søj, spiste
Chokolade og smagte luggeligt og først og
sidst med det vidunderlige Landskab og den
gode Luft. De kørte mig saa hjem, men ville
ikke ind, da de skulde have Fremme an-
Aftener. Et Par Dage efter, an Lørdag en,
skulde Elle til Bayllup i Munkes Kro,
hvis Stakke, him har spillet med i en
Aarske. og derud fik vi den Glæde at
have Hedde og søge Resten af Dagen

4. Elle skulde vist kl. 4, de kom saa her lidt
men og vi havde paa Kaffe til dem; derefter
blev vi saa nogle kampe hige her i kirkeden
(benyttende Billed) og gik derefter alle
mand ud paa en saerlige Spaereste
ud gen. Markerne og ad Stauden hjem
Vejet var godt og det hele var saa hermed
og uheldigt. Det er saa dejligt for mig at
alle von tre Børn falder saa udmærket
i Slav med alle mine. En anden Aften,
da jeg havde været i Kjøst. indvirket til
Aftensmat af dekke om. med Elle og
Minna i Lovisentime, hvor vi for
Resten havde haft det hermed og nyt
varm Mat, Snaps, Madeira o. s. v. Borte
de mig ogsaa hjem, og da det var tidlig
paa Aftenen, gik de med ind til en Kog.
The og vi havde igen en dejlig Aften; Minna
var hermed søt og liden hore ogsaa
til dem, de gautere Lindogant.
Da var disse rejst, men saa havde vi
Minna i Skedet; liden havde ferieret
i Nakskov og var kommen Aftenen før.
Og saa har vi haft et dejligt Besøg
af den hjemvendte Ugle og Lasse; de kom
til Malerens fra Jylland og havde vistnok
haft en dejlig Tur. De kom herud i Lørdags
midt paa Formiddagen og blev til 10½ Aften,
Saa vi havde rigtig Tid til alt, det var saa
søt af dem, at de havde taget alle de
Akvareller med fra Rejsen; de var saa
skønne, at de næsten tog Vejet fra mig; Lasse